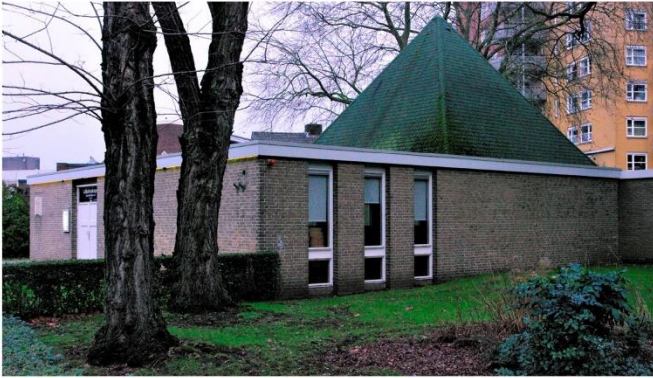

Lebuïnus Kompas Maandbrief

Oud-Katholieke Kerk
Twente en Ommelanden
Statie H. Lebuïnus

Evangelisch-
Lutherse gemeente
Hengelo

Mei 2024

Inleidend woord : MEI MARIA MAGNIFICAT

Wie de moeite neemt om door Twente te fietsen kan veel verrassingen tegenkomen. De breedgetrokken sporen van het grootgrondbezit van de kastelen, hier en daar de restanten van een oerbos, de stoere watermolens en de beken die weer de ruimte hebben gekregen om klaterend hun weg te zoeken, alles omlijst door een wisselend coulisselandschap. Daar tussendoor, als met milde hand rondgestrooid, de Mariakapelletjes. Zomaar onverwacht langs de weg, in een bocht of bij een kruispunt. Steeds staan er verse bloemen, soms een kaars. Mijn (alweer verouderde) gids geeft er meer dan vijftig aan. Halteplekjes die nodigen om even te rusten, met een "Ave Maria" of een "Salve Regina". Moment van bezinning, soms zijn er groepjes mensen op een bankje, dan weer zijn er alleen de vogelgeluiden in de stilte. Informele staties langs de weg. *"Beschouwd als een aanvulling op de officiële eredienst"* (Paus Pius XII).

Even stilstaan bij die speciale maand: mei. *"De tijd dat alleen orthodoxen en rooms-katholieken iets met Maria hadden is allang voorbij. Recente ontwikkelingen in de oecumene maken duidelijk dat Maria van betekenis is voor alle christenen van alle kerken"* (Verklaring Raad van Kerken in Nederland). In de westerse kerk is

de meimaand de Mariamaand. Voor de Kopten in Egypte is dat december, rondom het Kerstfeest. Voor de Byzantijnen van de kerk van het oosten is het augustus, gericht op de "*dormitio*" (ontslapen) van Maria. De westerse traditie gaat waarschijnlijk terug op de voorchristelijke "*Ludi florales*". Deze "*floralia*" waren bloemenfeesten voor de godin Flora, die eind april, begin mei werden gevierd met toneel en spelen, vol vreugde over het voorjaar en het nieuwe leven.

De naam mei is afgeleid van "*maia*" de moedergodin. De kerk heeft die oude tradities over een lange periode omgebogen in eigen richting. Pas in de 13^e eeuw kwam de Mariaverering geweldig sterk op, zoals bijvoorbeeld is te zien aan de Franse kathedralen, die bijna allemaal "*Notre Dame*" heten. Voor onze tijd zoek ik in mijn heiligenkalender hoe de meimaand is ingevuld. Op 1 mei Sint Jozef, komt mooi overeen met de wereldwijd (behalve in Nederland) gevierde dag van de arbeid. Dan komt Onze Lieve Vrouw van Vlaanderen op 9 mei en van Fatima op 13 mei. De rest van de maand blijft leeg, tot de 31^e: de visitatie van Maria aan Elisabeth (oorspronkelijk op 2 juli). Geen overweldigende invulling. Toch wordt al eeuwen lang de maand mei door de gelovigen ervaren als een vrolijke Mariamaand.

In 1579 probeert aartsbisschop Carolus Borromeus, in zijn stad Milaan, de aandacht van de bevolking te richten op gebedsstonden voor het Mariabeeld in de kathedraal. Dat sloeg aan: de Mariadevotie werd een succes. Nog meer publieke devotie komt in de 18^e eeuw op gang door de stimulans van vooral de Italiaanse Jezuiten. Tijdens volksmissies in mei hielden ze elke dag Mariameditaties en ze gaven populaire meditatieboekjes uit. Dat leidde tot het succes van de zogeheten Mariacongregaties, broederschappen die een bijzondere trouw beloofden aan de heilige Maagd en dat bezegelden met een plechtige gelofte. Paus Paulus VI tenslotte vaardigt in 1965 de encycliek "*Mense Maio*" (in de maand mei) uit, waarin hij vooral de nadruk legde op vrede en gerechtigheid.

In diezelfde sfeer klinken dan ook de woorden van de lofzang van Maria, het "*Magnificat*" (Lukas 1: 46 – 55). Haar moeder was volgens de apocriefe tradities (Proto-evangelie van Jakobus) Anna of Hanna. Martin Luther komt na een bezoek aan zijn ouders in Eisleben in 1505 op de terugtocht naar Erfurt, bij Stotternheim, in zwaar weer terecht. Vlakbij hem slaat de bliksem in en hij zou door de klap zelfs tegen de grond zijn geslingerd. Doodsbang roept Luther de heilige Anna aan en doet een belofte: "*Help toch heilige Anna, ik wil monnik worden*". Zo vertelt hij het zelf dertig jaar later.

Al tijdens zijn verblijf op de Wartburg had hij zich gezet aan een commentaar op de lofzang van Maria: "*Das Magnificat verdeutschet und ausgelegt*" (1521). Al vóór de 5^e eeuw was dit lied het hoogtepunt in de westerse kerk in de liturgie van de dagelijkse vespers. Luther sluit daarbij aan: "*Dit heilige lied van de hooggeprezen moeder Gods. Het is werkelijk goed dat allen die goed willen regeren en heilzaam heer willen zijn, het leren en voor de geest houden*" schrijft hij in de inleiding. Merkwaardig genoeg gaat Luther voorbij aan de onderliggende tekst van het Loflied van Hanna (1Sam. 2: 1 – 10) die alleen al door haar naam voor hem toch ook van belang moet zijn geweest.

Het Magnificat klinkt, niet alleen in het kader van de bevrijdingstheologie, tot op de dag van vandaag uiterst actueel en ook bemoedigend. "*Heersers stoot hij van hun troon*". Luther geeft zijn commentaar: "*... mensenogen ... die zien alleen boven zich, ze willen omhoog – dat maken we dagelijks mee: ieder wil hoger op, streeft naar eer, macht, rijkdom, kunde, een goed leven en naar alles wat groot en hoog is. Zulke mensen kijkt men naar de ogen*" Middenin de wereld van toen die dus ook nog steeds de wereld van nu is: een draaikolk van geweld dat ons in zijn greep houdt, klinken dan de stemmen van twee sterke vrouwen, Hanna en Maria, die tegen alle onrecht in, de hoop en verwachting uitspreken en het zicht openen op een andere, betere wereld. De hoogmoedigen, de machtigen en de rijken zullen niet het laatste woord hebben.

ds. Frans Wiersma

KERKDIENSTEN LEBUÏNUSKAPEL

Dorpsmatenstraat 40 Hengelo

Kerkdienst zondag 5 mei 10.30 u

Dienst van Schrift en Tafel Zesde Zondag van Pasen(B-jaar)

Voorganger : ds. Nico Pronk
Lector : lector ELG
Cantor : Maarten Luther Cantorij o.l.v. Gerrit Baas
Koster : Patricia Veerman-de Graav
Collectes : voor de voortgang van de eredienst in ELG
(*digitaal overmaken kan ook*)

Kerkdienst zondag 12 mei 10.30 u

Eucharistieviering Zevende Zondag van Pasen (B-jaar)

Voorganger : pastoor Ward Cortvriendt
Lector : Marjolein Driesen
Cantor : André Zandbelt en Alp Buitelaar
Koster : Mieke en Ward Cortvriendt
Collectes : 1e OKK-Nederland 2e Opleidingen

Kerkdienst zondag 19 mei 10.30 u

Oecumenische viering Hoogfeest Pinksteren (B-jaar)

Voorganger : pastoor Ward Cortvriendt en ds. Frans Wiersma
Lector : André Zandbelt
Cantor : Toon 't Hoen en André Zandbelt
Koster : André Zandbelt
Collectes : 1e OKK-Nederland 2e Statie H. Lebuïnus
(*digitaal overmaken kan ook*)

Kerkdienst zondag 26 mei 10.30 u

Eucharistieviering Drieëenheidszondag (B-jaar)

Voorganger : pastoor Ward Cortvriendt
Lector : Wim de Rijk
Cantor : Toon 't Hoen
Koster : Heima Sleurink
Collectes : 1e OKK-Nederland 2^e Statie H. Lebuïnus
(*digitaal overmaken kan ook*)

Bij de dienst van 5 mei, de 6^e van Pasen, zondag Rogate..

Het oecumenisch leesrooster geeft ons die zondag te lezen uit Jesaja 45, waar we horen dat de Heer de aarde geschapen heeft om te bewonen – en niet als chaos. Als fundament daarvan klinkt direct daarop: “Ik ben de Heer en er is geen ander”. En uit het evangelie naar Johannes horen we hfst. 15 : 9 – 17, het vervolg van de afscheidsrede van Jezus, waarin Jezus spreekt over de liefde als de bereidheid om het eigen leven op te geven. De epistellezing uit I Joh.4 : 17 v. neemt dat thema op: de liefde laat geen ruimte voor angst.

Op deze 5^e mei zingen we als slotlied het - je zou bijna schrijven- profetische lied van Ad den Besten, lied 709, “Nooit lichter ving de lente aan, dan toen uw hand ons volk bevrijdde”. Maar ook: “O God, wat zijn wij dwaas geweest, dat we aan uw vrijheid zo gewenden, dat wij de vijand niet herkenden...”. Een lied zeer op z'n plaats om op zondag Rogate 2025 te zingen...

De cantorij o.l.v. Gerrit Baas zingt voor en mee, Jaap Vonk bespeelt het orgel en als zo vaak zal Patricia de Graav de kostersdienst vervullen. Ondergetekende is die zondag uw voorganger.
Met een hartelijke groet. *ds. Nico Pronk.*

De dagen van ons leven

Op 1 mei is Annelies Temnitzer jarig en op 6 mei Liesbeth Wisselo. Op 8 mei viert Nynke van Genderen-Hiemstra haar verjaardag en op 11 mei Toon 't Hoen ! Op 7 mei is Wim Verheul jarig en Brian Gul op 26 mei. Tot slot viert Mieke Cortvriendt-Smudde op 28 mei haar verjaardag.

We feliciteren allen van harte en wensen hun een mooi en gezegend nieuw levensjaar toe.

rector Ward Cortvriendt

KERKPROEVERIJ

Wanneer het kerkelijk seizoen weer begint, willen veel gemeentes, parochies en andere geloofsgemeenschappen hun deuren wijd openzetten voor nieuwkomers of mensen die in de afgelopen jaren de weg naar de kerk in mindere of meerdere mate zijn kwijtgeraakt.

Welkom in de kerk!

Kerkproeverij is een mooie manier om mensen (hernieuwd) welkom te heten in de kerk. Het concept is eenvoudig: kerkgangers nodigen hun burens, familie, vrienden of kennissen uit om een keer mee te komen naar een kerkdienst of viering. Juist zo'n persoonlijke uitnodiging kan de drempel voor veel mensen enorm verlagen. Je hoeft immers niet in je eentje de stap (weer) te wagen.

Waar eerder Kerkproeverij plaatsvond op een vast weekend, waaromheen een landelijke campagne werd georganiseerd, is dit concept nu losgelaten. Dat geeft kerken de vrijheid de zaterdag of zondag te kiezen die het beste past in de eigen agenda om zodoende nog meer maatwerk te kunnen leveren.

We hopen dat lokale geloofsgemeenschappen – onder de vlag van Kerkproeverij – veel kerkgangers mogen begroeten voor een nieuwe of hernieuwde kennismaking met de kerk!

Bron: site Raad van Kerken Nederland

André Zandbelt

Wie liebl'ich ist der Maien

Hoe lieflijk is het leven nu 't alom lente is,
nu 't geurt langs alle dreven
van bloemen licht en fris.

De jonge dieren springen zo vrolijk in de wei
en aan de hemel vogels zingen:
Schepper, hoe goed zijt Gij.

Ik wil U hart'lijk danken voor al die heerlijkheid.
Geef dat aan tak en ranken nu rijke vrucht gedijt.
't Ligt alles in uw handen,
God, die uw scheps'len voedt,
zo zegen onze landen,
wees voor de mensen goed !

Laat, Heer, Uw zon ook stralen in onze duisternis,
dat wij ons hart ophalen aan wat Uw gave is,
en ons in 't licht verheugen
dat uit Uw godd'lijk woord
valt over onze wegen
als uit een open poort.

Help mij mijn werk verrichten uw lieve naam ter eer,
laat heel mijn leven lichten en vruchtbaar zijn, o Heer.
Doe in mij opgaan bloemen van deugden velerlei
dat dit bestaan U roeme en niet verwerp'lijk zij.

uit : OKK liedboek nr 782

Martin Behm (1557-1622)

vertaling; Ad den Besten

COLOFON STATIE TWENTE EN OMMELANDEN

<groene kerk>

Kerkcentrum ST. LEBUÏNUSKAPEL
Dorpsmatenstraat 40 7551 BP Hengelo

Rector pastoor E. Cortvriendt
Schaapskamp 8 3849 PS Hierden
mail: pastoor@twente.okkn.nl tel. 06 839 867 60

Secretariaat/penningmeester statie-bestuur
Alp Buitelaar
Dr. van der Sluisstraat 12 7482 XS Haaksbergen
mail: alpbuitelaar@planet.nl tel. 06-22661130

Lebuïnus Kompas redacteur
André Zandbelt
mail : a.zandbelt@planet.nl tel. 0546 815313

Website Harald van der Werff
mail : harald.vanderwerff@gmail.com

Bankrekening Statie: NL 77 RABO 0179 162 713
OKKN t.a.v. Statie Twente Hengelo

Website **OKK Statie Twente** <https://twente.oudkatholiek.nl>
OKK Nederland <https://oudkatholiek.nl>

Predikant Ds. Nico Pronk
Dr. van der Sluisstraat 12 7482 XS Haaksbergen
mail : paspronk@planet.nl tel. 06 51272923

Kopij (ELG) naar de predikant (zie hierboven)
Verzending Gerrit Baas
(ELG) mail: baas.gerrit@hetnet.nl tel. 053 4337130

Huishoudelijk Heima Sleurink
mail : heima49@live.com tel. 074 2913856

Reservering kapel/zaal
André Zandbelt
mail : a.zandbelt@planet.nl tel. 0546 815313

